

CHỦ ĐỀ 2 – HH9:

MỘT SỐ HỆ THỨC CẠNH VÀ ĐƯỜNG CAO TRONG TAM GIÁC VUÔNG

A. KHÁM PHÁ:

1. Cho $\triangle ABC$ vuông tại A. Em cho biết:

Cạnh huyền là: ..... **Cạnh góc vuông** là: .....

2. Viết hệ thức liên hệ giữa các cạnh đó trong một tam giác vuông?

$\triangle ABC$ vuông tại A $\Rightarrow$ .....

3. Vẽ H là hình chiếu của điểm A lên cạnh BC ($AH \perp BC$ tại H)

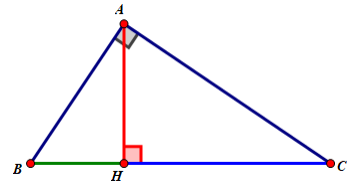
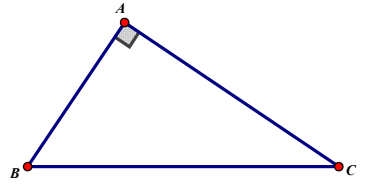
Em có biết: trong $\triangle ABC$ vuông tại A, ta có:

Đường cao ứng với cạnh huyền là: .....

Hình chiếu của AB lên cạnh huyền BC là: .....

Hình chiếu của AC lên cạnh huyền BC là: .....

4. Em có biết hệ thức nào liên hệ giữa các cạnh, đường cao và hình chiếu trong tam giác vuông?

Xem Link Video 1: <https://youtu.be/ZzUhEndHW1I>

B. KIẾN THỨC TRỌNG TÂM – VÍ DỤ ÁP DỤNG

1. Hệ thức giữa cạnh góc vuông và hình chiếu của nó trên cạnh huyền

 Định lý 1: .....

.....

.....

***Chứng minh**(xem video)

* **Vận dụng định lý 1**, ta viết hệ thức như sau:

Xét $\triangle ABC$ vuông tại A với đường cao AH $\Rightarrow AB^2 = \dots\dots\dots$ hoặc $CH.CB = \dots\dots\dots$

* **Lưu ý:** Vận dụng định lý 1, nếu dùng **cạnh góc vuông** nào thì nhớ dùng **hình chiếu của cạnh góc vuông** đó.

2. Một số hệ thức liên quan tới đường cao.

 Định lý 2: .....

.....

.....

***Chứng minh**(xem video)

* **Vận dụng định lý 2**, ta viết hệ thức như sau:

Xét $\triangle ABC$ vuông tại A với đường cao AH $\Rightarrow AH^2 = \dots\dots\dots$

ÁP DỤNG 1:

Giải

- Khoảng cách từ người đến cây là:

$AE = CH = \dots\dots\dots$

- Khoảng cách từ mũi chân đến mắt là:

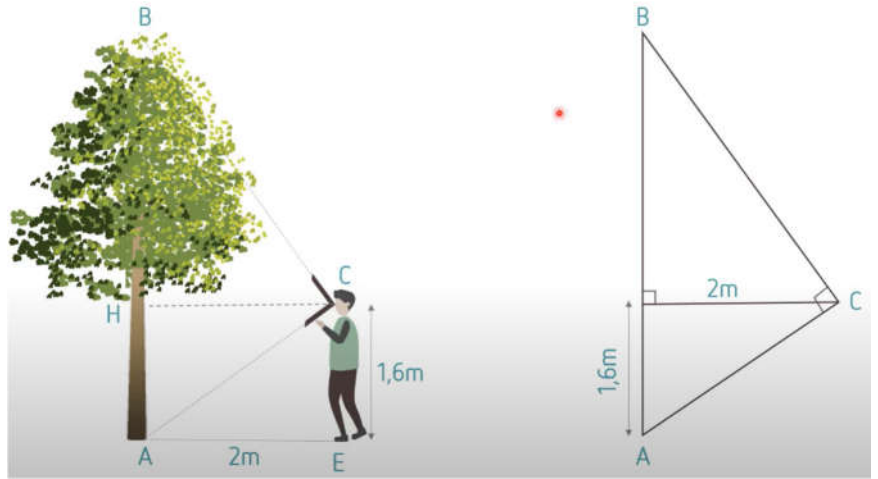
$CE = AH = \dots\dots\dots$

Xét $\triangle ABC$ vuông tại $\dots\dots\dots$ với đường cao là $\dots\dots\dots$

$\dots\dots\dots$
 $\dots\dots\dots$
 $\dots\dots\dots$
 $\dots\dots\dots$

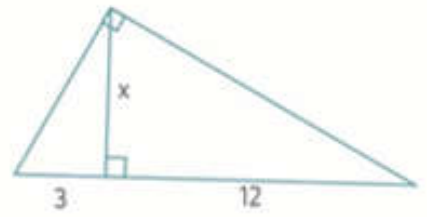
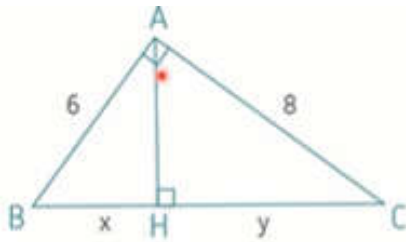
Vậy chiều cao cây là:

$AB = \dots\dots\dots$

ÁP DỤNG 2: Bài 1:

Tìm x, y trong các hình vẽ sau: (Bài 1 SGK trang 68)

$\dots\dots\dots$
 $\dots\dots\dots$
 $\dots\dots\dots$
 $\dots\dots\dots$
 $\dots\dots\dots$

Bài 2: Cho $\triangle ABC$ vuông tại A có đường cao AH. Cho $AH = 4,8$ và $BH = 3,6$. Tính AB, BC, CH, AC

$\dots\dots\dots$
 $\dots\dots\dots$
 $\dots\dots\dots$
 $\dots\dots\dots$
 $\dots\dots\dots$

Xem Video 2: <https://youtu.be/biqzW5qBUGU>

Định lý 3: .....

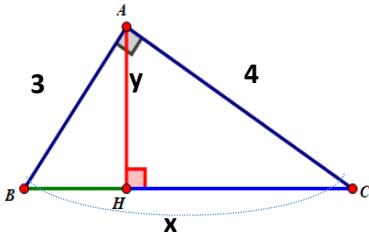
*Chứng minh(xem video)

* Vận dụng định lý 3, ta viết hệ thức như sau:

Xét $\triangle ABC$ vuông tại A với đường cao AH $\Rightarrow$ .....

ÁP DỤNG 3: Tìm x,y

Định lý 4: .....

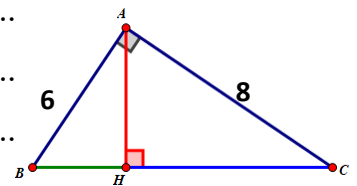
*Chứng minh(xem video)

* Vận dụng định lý 2, ta viết hệ thức như sau:

Xét $\triangle ABC$ vuông tại A với đường cao AH $\Rightarrow \frac{1}{AH^2} =$ .....

ÁP DỤNG 4: Tìm AH

C. LUYỆN TẬP

DẠNG 1: TÍNH ĐỘ DÀI CÁC ĐOẠN THẲNG

Bài 1: Đường cao của một tam giác vuông chia cạnh huyền thành hai đoạn có độ dài là 1 và 2. Hãy tính các cạnh góc vuông của tam giác này. **(Bài 6 SGK trang 69)**

Bài 2: (Nâng cao) Một tam giác vuông có cạnh huyền là 5 và đường cao ứng với cạnh huyền là 2. Hãy tính cạnh nhỏ nhất của tam giác vuông này

* HS tìm hiểu cách giải phương trình để thực hiện giải từng bước tìm x, y

DẠNG 2: CHỨNG MINH HỆ THỨC ĐỘ DÀI CÁC ĐOẠN THẲNG

Bài 3: Cho hình vuông ABCD. I là một điểm nằm giữa A và B. Tia DI và tia CB cắt nhau tại K. Đường thẳng qua D, vuông góc với DI, đường thẳng này cắt đường thẳng BC tại L. Chứng minh rằng:

a) Tam giác DIL là một tam giác cân.   b) Tổng $\frac{1}{DI^2} + \frac{1}{DH^2}$ không đổi **(Bài 9 SGK trang 70)**

D. HƯỚNG DẪN TỰ HỌC:

*HS xem lại các Video để hoàn thành các mục A,B, C nhớ lại nội dung và cách vận dụng định lý.

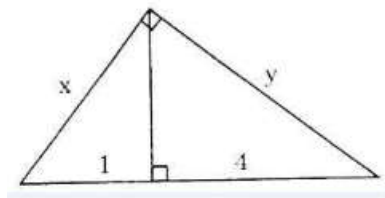
- Thuộc các định lý và vận dụng các định lý viết các hệ thức liên hệ.

- Hiểu các định lý và áp dụng giải bài tập SGK như Bài 2,3,4,5, 8 trang 68, 69, 70 và các bài tập khác.

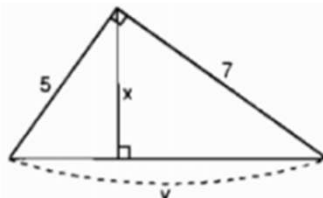
E. MỘT SỐ BÀI TẬP VỀ NHÀ

* **BÀI TẬP SGK.**

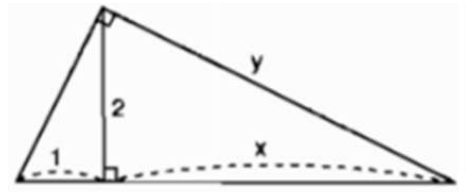
Bài 2,3,4 (trang 68,69 SGK Toán 9 Tập 1): Hãy tính x và y trong mỗi hình sau:

Hình 5

Hình 6

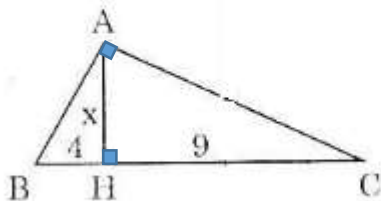
Hình 7

(HS vẽ lại hình, đặt tên các điểm các hình khác nhau và tính theo yêu cầu)

Bài 5 (trang 69 SGK Toán 9 Tập 1): Trong tam giác vuông với các cạnh góc vuông có độ dài 3 và 4, kẻ đường cao ứng với cạnh huyền. Hãy tính đường cao này và độ dài các đoạn thẳng mà nó định ra trên cạnh huyền.

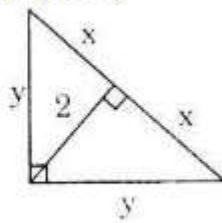
Bài 8 (trang 70 SGK Toán 9 Tập 1): Tìm x và y trong mỗi hình sau:

a) (h.10)

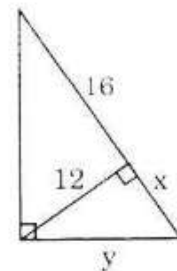
Hình 10

b) (h.11)

Hình 11

c) (h.12)

Hình 12

* BÀI TẬP BỔ SUNG

- Cho tam giác ABC vuông tại A, đường cao AH có $AB = 4,5$ cm và $AC = 6$ cm. Tìm độ dài BC, AH, BH và CH.
- Cho tam giác ABC, đường cao AH có $AB = 8$ cm, $AC = 6$ cm và $BC = 10$ cm.
  - Chứng minh tam giác ABC vuông tại A.
  - Gọi E và F lần lượt là hình chiếu của H lên AB, AC. Chứng minh: $AE \cdot AB = AF \cdot AC$.
  - Chứng minh: $AH^3 = BE \cdot CF \cdot BC$
- Cho tam giác nhọn ABC đường cao AD. Gọi E và F lần lượt là hình chiếu của D lên AB, AC.
  - Chứng minh: $AE \cdot AB = AF \cdot AC$.
  - Chứng minh: $\widehat{AFE} = \widehat{ACB}$
- Cho tam giác ABC vuông tại A ($AB < AC$), đường cao AH có $BC = 5$ cm và $AH = 2$ cm. Tìm độ dài BH, CH.
- Cho tam giác ABC, đường cao AH có $BA^2 = BH \cdot BC$ (hoặc $CA^2 = CH \cdot CB$ hoặc $HA^2 = HB \cdot HC$). Chứng minh tam giác ABC vuông tại A.